

viseres og billiggøres. En stor del af statsunderskuddet bliver vi kvit. Dyneløfteri og stikkeri forsvinder.

Dagpengesystemet skal ikke mere belastes med falsk arbejdsløshed (understøttelsesmodtagere, som reelt ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet og meget vil have sig frabedt at blive anvist arbejde). Masser af samfundsnyttigt arbejde, som nu ligger brak, bliver udført. Tvangselementerne over for de arbejdsløse bringes til ophør. Den personlige frihed sættes i højsædet for den enkelte ordentlige medborger.

Selv om folkeretten endnu er så primitivt udviklet på menneskerettighedsområdet, at den mest af alt har karakter af uforpligtende, hul festtalebravadelyrik, er det dog ikke helt uden interesse, at den af Danmark tiltrådte FN-menneskerettighedserklæring i artikel 23 udtaler: »Enhver har ret til arbejde, til frit valg af beskæftigelse, til retfærdige og opnåelige arbejdsvilkår og til beskyttelse mod arbejdsløshed.« Det må være rimeligt at overtræde artikel 23 i mindre omfang, end tilfældet har været i denne Anker Jørgensen-regerings tid.

Et lovforslag svarende til nærværende fremsættes som L 252 af 31. maj 1978. Det nåede aldrig frem til 1. behandling. Andre samlede forslag til totalt at afskaffe de miserable forhold på arbejdsløshedsunderstøttelsesområdet foreligger ikke. Det bør derfor blive en folkesag at få gennemført lovforslaget. Udbredelsen deraf fortjener mindst 100 gange den opmærksomhed som den, der for eksempel blev ofret på den socialistforvirrede fattigørelsesbog »Oprør fra Midten«.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte paragraffer

Til § 1

Inden for hver eneste kommunes grænser forefindes uendelige mængder af arbejde, som trænger til at blive udført. Arbejdsløshedsproblemet går derfor alene ud på, at det ikke økonomisk kan hænge sammen at beskæftige arbejdskraft, når den koster for stor en udgift. Prisen på arbejdskraft må derimod ikke forveksles med den løn, som den arbejdende oppebærer efter kildeskattetræk m. v. Der er himmelvid forskel på prisen på arbejde, set dels fra arbejdstager, dels fra arbejdsgiverside. Arbejdstageren reagerer efter værdien af, hvad han kan købe for beløbet, han reelt får udbetalt. For arbejdstageren er reallønnen således noget helt andet end den bruttopris på arbejdskraft, som arbejdsgiveren må betale, idet arbejdsgiveren minimum har følgende poster: Kroneantallet, den enkelte lønmodtager skal have udbetalt + statsafgif-

ten (= kildeskattebeløbet) + administrationsomkostninger ved at beskæftige lønmodtagere + salgsomkostninger ved at få produktionen solgt + diverse forsikringer + finansiering + en række andre afgifter, for eksempel de såkaldte elevrefusioner og en række såkaldte sociale ydelser og nu det sidste nye, de såkaldte bedriftssundhedsforetagender.

For de arbejdsløses vedkommende er det offentliges udgift til arbejdskraften imidlertid meget nær nul. Både under den gældende og den hermed foreslåede lov. Dagpengeydelsen skal nemlig under alle omstændigheder bestrides.

Samfundsmæssigt er det vældig vigtigt ikke at spille det råstof, som de arbejdsløses arbejdskraft repræsenterer. Særlig vigtigt er dette nu, efter at udueligt regerer siden 1960 har bragt Danmark til den økonomiske katastrofes rand. Jo mere arbejde der bliver udført, des rigere bliver samfundet. Vor gigantiske udlandsgæld kan kun afvikles ved, at der udføres millioner af timers ekstra arbejde. Hvor meget arbejde der løbende bliver udført, afhænger fuldt og helt af, hvad den enkelte times arbejde koster for den, der skal betale arbejdet.

For den arbejdsløse er forbedret trivsel selvsagt altafgørende. Den ellers truende passivitet forsvinder, når han får en arbejdsdags normale rytme (jfr. nærmere for eksempel Edith E. Ovesens bog »Arbejdsløshedens psykologiske følger« (København 1977) og overlæge Fruensgaard i Berlingske Tidendes for 22. januar 1978). Man genindfører den selvrespektskabende socialdemokratiske maksime: »Gør din pligt og kræve din ret« i den nævnte, sunde rækkefølge (jfr. lovforslagets § 3, 1. pkt.).

At den arbejdsduelige på tilfredsstillende vis skal have udført et stykke arbejde, før han modtager sine penge, er en indstilling, som i disse år er udsat for en dødsensfarlig risiko for at blive forflygtiget, og som der derfor er et meget stærkt behov for at få genplaceret i dens i gamle dage aldeles selvfølgelige position. At være arbejdsløs må ikke blive en livsstilling.

Under de nuværende forhold har mange arbejdsløse – navnlig efter længere perioder af arbejdsløshed – betydelige psykiske og fysiske problemer med at komme i beskæftigelse igen. Disse problemer vil forsvinde, hvis nærværende forslag vedtages, og vel at mærke på en måde, så man undgår alle de mange ulemper og praktiske vanskeligheder, som klæber til arbejdsminister Svend Aukens jobtilbudsordning for langtidsledige, jfr. nærmere fremskridtspartiets bidrag til betænkning af 19. maj 1978 over lovforslaget, afgivet af folke-